

KONWENCJA Nr 99

dotycząca metod ustalania płac minimalnych w rolnictwie,
przyjęta w Genewie dnia 28 czerwca 1951 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 28 czerwca 1951 roku przyjęta została w Genewie na trzydziestej czwartej sesji Konferencji Ogólnej Międzynarodowej Organizacji Pracy Konwencja Nr 99 dotycząca metod ustalania płac minimalnych w rolnictwie.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznala ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmienne zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 16 czerwca 1977 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *E. Wojtaszek*

(Tekst konwencji jest zamieszczony w załączniku do niniejszego numeru.)

Przekład.

KONWENCJA Nr 99

dotycząca metod ustalania płac minimalnych w rolnictwie.

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy, zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrana tam w dniu 6 czerwca 1951 r. na swej trzydziestej czwartej sesji,

postanowiwszy przyjąć niektóre wnioski dotyczące metod ustalania płac minimalnych w rolnictwie, która to sprawa stanowi ósmy punkt porządku dziennego sesji,

postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formę konwencji międzynarodowej,

przyjmuje dnia dwudziestego ósmego czerwca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego pierwszego roku niniejszą konwencję, która otrzyma nazwę Konwencji o metodach ustalania płac minimalnych (rolnictwo), 1951.

Artykuł 1

1. Każdy Członek Międzynarodowej Organizacji Pracy, który ratyfikuje niniejszą konwencję, zobowiązuje się ustawić lub utrzymać odpowiednie metody, pozwalające ustalić minimalne stawki płac zarówno dla pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach rolnych, jak i w zajęciach pokrewnych.

2. Każdemu Członkowi, który ratyfikuje niniejszą konwencję pozostawia się swobodę, po zasięgnięciu opinii najbardziej reprezentatywnych organizacji zainteresowanych pracodawców i pracowników, jeżeli takie istnieją, określenia przedsiębiorstw, zajęć i kategorii osób, do których będą miały zastosowanie metody ustalania płac minimalnych, przewidziane w ustępie poprzednim.

3. Właściwa władza będzie mogła wyłączyć ze stosowania wszystkich lub niektórych postanowień niniejszej konwencji kategorie osób, do których te postanowienia nie dadzą się zastosować ze względu na warunki zatrudnienia tych osób, takich jak zatrudnieni przez gospodarza członkowie jego rodziny.

Artykuł 2

1. Ustawodawstwo krajowe, układy zbiorowe lub orzeczenia rozjemcze będą mogły zezwolić na częściową wypłatę minimalnej płacy w naturze, w razie gdy ten sposób wypłaty jest pożądany lub przyjęty w praktyce.

2. W razie gdy dozwolona jest częściowa wypłata minimalnej płacy w naturze, będą podjęte odpowiednie środki, aby:

- a) świadczenia w naturze służyły do osobistego użytku pracownika i jego rodziny i były zgodne z ich interesem,
- b) ocena wartości tych świadczeń była słuszna i rozsądna.

Artykuł 3

1. Każdemu Członkowi, który ratyfikuje niniejszą konwencję, pozostawia się swobodę, z zastrzeżeniem warunków przewidzianych w następnych ustępach, określenia metod ustalania minimalnych płac i sposobu ich stosowania.

2. Przed powięczeniem decyzji należy przeprowadzić wstępную gruntowną konsultację z najbardziej reprezentatywnymi organizacjami zainteresowanymi pracodawcami i pracownikami, jeżeli takie istnieją, oraz z wszelkimi innymi osobami, mającymi pod tym względem specjalne kwalifikacje związane z ich zawodem lub funkcjami, a do których właściwa władza uzna za celowe się zwrócić.

tywnymi organizacjami zainteresowanymi pracodawców i pracowników, jeżeli takie istnieją, oraz z wszelkimi innymi osobami, mającymi pod tym względem specjalne kwalifikacje związane z ich zawodem lub funkcjami, a do których właściwa władza uzna za celowe się zwrócić.

3. Zainteresowani pracodawcy i pracownicy będą brali udział w stosowaniu tych metod lub będą konsultowani albo będą mieli prawo do wysłuchania ich w taki sposób i w takim zakresie, jakie mogą być określone w ustawodawstwie krajowym, w każdym jednak wypadku na zasadzie całkowitej równości.

4. Minimalne stawki płac, które zostaną ustalone, będą obowiązujące dla zainteresowanych pracodawców i pracowników i nie będą mogły być obniżone.

5. Właściwa władza będzie mogła, gdy okaże się to potrzebne, dopuścić indywidualne odstępstwa od minimalnych stawek płac, aby uniknąć zmniejszenia możliwości zatrudnienia pracowników o obniżonej zdolności fizycznej lub umysłowej.

Artykuł 4

1. Każdy Członek, który ratyfikuje niniejszą konwencję, podejmie potrzebne środki, aby, z jednej strony, zainteresowani pracodawcy i pracownicy byli powiadomieni o obowiązujących minimalnych stawkach płac, a z drugiej strony, aby płace faktyczne wypłacane nie były niższe od minimalnych stawek mogących mieć zastosowanie; środki te powinny obejmować wszelkie metody kontroli, inspekcji i sankcje konieczne i jak najlepiej dostosowane do warunków rolnictwa w danym kraju.

2. Każdy pracownik, do którego mają zastosowanie minimalne stawki płac, a który otrzymał płace niższą od tych stawek, będzie miał prawo odzyskania w drodze sądowej lub w inny odpowiedni sposób sumy, która zostaje do zapłacenia, w terminie ustalonym przez ustawodawstwo krajowe.

Artykuł 5

Każdy Członek, który ratyfikuje niniejszą konwencję, obowiązany jest składać co roku Międzynarodowemu Biuru Pracy ogólne sprawozdanie o sposobie stosowania tych metod oraz o ich wynikach. Sprawozdanie to będzie zawierało ogólne wskazanie rodzajów zatrudnienia oraz podawało przybliżone liczby pracowników podlegających tej reglamentacji, ustalone minimalne stawki płac i w razie potrzeby inne najważniejsze środki dotyczące płac minimalnych.

Artykuł 6

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zostanie poinformowany o formalnych ratyfikacjach niniejszej konwencji w celu ich zarejestrowania.

Artykuł 7

1. Niniejsza konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których ratyfikacje zostaną zarejestrowane przez Dyrektora Generalnego.

2. Wejdzie ona w życie po upływie dwunastu miesięcy

cy od daty zarejestrowania przez Dyrektora Generalnego ratyfikacji niniejszej konwencji przez dwóch Członków.

3. Następnie niniejsza konwencja wejdzie w życie w stosunku do każdego Członka po upływie dwunastu miesięcy od daty zarejestrowania jego ratyfikacji.

Artykuł 8

1. Oświadczenia składane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy, zgodnie z artykułem 35 ustawy 2 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, powinny wskazywać:

- terytoria, w stosunku do których zainteresowany Członek zobowiązuje się stosować postanowienia konwencji bez zmian;
- terytoria, w stosunku do których zobowiązuje się on stosować postanowienia konwencji ze zmianami; w tym wypadku należy wskazać, na czym te zmiany polegają;
- terytoria, w stosunku do których konwencja nie może być stosowana; w tym wypadku należy podać, z jakich względów nie może być ona stosowana;
- terytoria, w stosunku do których zastrzega sobie decyzję co do późniejszego rozważenia ich sytuacji.

2. Zobowiązania wymienione w punktach a) i b) ustawy 1 niniejszego artykułu będą uważane za integralną część ratyfikacji i będą miały moc ratyfikacji.

3. Każdy Członek może w każdym czasie, w drodze późniejszego oświadczenia, wycofać wszystkie lub część zastrzeżeń zawartych w swym poprzednim oświadczeniu w myśl punktów b), c) i d) ustawy 1 niniejszego artykułu.

4. Każdy Członek może w każdym czasie, gdy niniejsza konwencja może być wypowiedziana zgodnie z postanowieniami artykułu 10, przekazać Dyrektorowi Generalnemu nowe oświadczenie, zmieniające w każdy inny sposób treść jakiegokolwiek poprzedniego oświadczenia i wskazujące aktualne stanowisko w sprawie tych terytoriów, które wymieni.

Artykuł 9

1. Oświadczenia składane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy, zgodnie z artykułem 35 ustawy 4 i 5 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, powinny wskazywać, czy postanowienia konwencji będą stosowane na danym terytorium ze zmianami lub bez żadnych zmian; jeżeli oświadczenie wskazuje, że postanowienia konwencji będą stosowane ze zmianami, oświadczenie powinno wskazywać, na czym te zmiany polegają.

2. Członek lub Członkowie albo zainteresowana władza międzynarodowa mogą w każdym czasie, w drodze nowego oświadczenia, rzec się całkowicie lub częściowo prawa do dokonania zmiany wskazanej w poprzednim oświadczeniu.

3. Członek lub Członkowie albo zainteresowana władza międzynarodowa mogą w każdym czasie, gdy niniejsza konwencja może być wypowiedziana zgodnie z postanowieniami artykułu 10, przekazać Dyrektorowi Generalnemu nowe oświadczenie, zmieniające pod jakimkolwiek innym względem treść poprzedniego oświadczenia i wskazujące aktualne stanowisko w sprawie stosowania niniejszej konwencji.

Artykuł 10

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie okresu dziesięciu lat od daty początkowego wejścia jej w życie aktom przekazanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowemu Biura Pracy i przez niego zarejestrowanym. Wypowiedzenie to nabierze mocy dopiero po upływie jednego roku od daty jego zarejestrowania.

2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję i który w ciągu jednego roku po upływie dziesię-

cioletniego okresu, wymienionego w poprzednim ustępie, nie skorzysta z prawa wypowiedzenia przewidzianego w niniejszym artykule, będzie związany postanowieniami niniejszej konwencji na nowy okres dziesięciu lat i następnie będzie mógł wypowiedzieć niniejszą konwencję po upływie każdego dziesięcioletniego okresu, z zachowaniem warunków przewidzianych w niniejszym artykule.

Artykuł 11

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zawiadomi wszystkich Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy o zarejestrowaniu wszystkich ratyfikacji, oświadczeń i aktów wypowiedzenia, o których został poinformowany przez Członków Organizacji.

2. Zawiadamiając Członków Organizacji o zarejestrowaniu drugiej zgłoszonej mu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę wejścia w życie niniejszej konwencji.

Artykuł 12

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy udzieli Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania, zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, wyczerpujących informacji o wszystkich ratyfikacjach, oświadczeniach i aktach wypowiedzenia, które zarejestrował zgodnie z postanowieniami poprzednich artykułów.

Artykuł 13

Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy, w każdym wypadku, gdy uzna to za potrzebne, przedstawi Konferencji Ogólnej sprawozdanie o stosowaniu niniejszej konwencji i rozpatrzy, czy należy wpisać na porządek dzienny Konferencji sprawę całkowitej lub częściowej jej rewizji.

Artykuł 14

1. W razie przyjęcia przez Konferencję nowej konwencji wprowadzającej całkowitą lub częściową rewizję niniejszej konwencji i jeśli nowa konwencja nie stanowi inaczej:

- ratyfikacja przez Członka nowej konwencji wprowadzającej rewizję spowoduje z mocy samego prawa, bez względu na postanowienia artykułu 10, natychmiastowe wypowiedzenie niniejszej konwencji, z zastrzeżeniem, że nowa konwencja wprowadzająca rewizję wejdzie w życie;
- począwszy od daty wejścia w życie nowej konwencji wprowadzającej rewizję niniejsza konwencja przestanie być otwarta do ratyfikacji przez Członków.

2. Niniejsza konwencja pozostanie w każdym razie w mocy w swej formie i treści dla tych Członków, którzy ją ratyfikowali, a nie ratyfikowali konwencji wprowadzającej rewizję.

Artykuł 15

Teksty angielski i francuski niniejszej konwencji są jednakowo autentyczne.

Powyższy tekst jest autentycznym tekstem konwencji przyjętej należycie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy na jej trzydziestej czwartej sesji, która odbyła się w Genewie i została ogłoszona za zamkniętą dnia 29 czerwca 1951 roku.

Na dowód czego w dniu drugiego sierpnia 1951 roku złożyli swoje podpisy:

Przewodniczący Konferencji
Rappard

Dyrektor Generalny
Międzynarodowego Biura Pracy
David A. Morse

Convention 99**CONVENTION CONCERNANT LES MÉTHODES DE FIXATION
DES SALAIRES MINIMA DANS L'AGRICULTURE.**

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 6 juin 1951, en sa trente-quatrième session,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives aux méthodes de fixation des salaires minima dans l'agriculture, question qui constitue le huitième point à l'ordre du jour de la session,

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une convention internationale,

adopte, ce vingt-huitième jour de juin mil neuf cent cinquante et un, la convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur les méthodes de fixation des salaires minima (agriculture), 1951 :

Article 1

1. Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente convention s'engage à instituer ou à conserver les méthodes appropriées et permettant de fixer des taux minima de salaires pour les travailleurs employés dans les entreprises de l'agriculture ainsi que dans les occupations connexes.

2. Chaque Membre qui ratifie la présente convention a la liberté, après consultation des organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressées, s'il en existe, de déterminer les entreprises, les occupations et les catégories de personnes auxquelles seront appliquées les méthodes de fixation des salaires minima prévues au paragraphe précédent.

3. L'autorité compétente pourra exclure de l'application de l'ensemble ou de certaines des dispositions de la présente convention les catégories de personnes à l'égard desquelles ces dispositions sont inapplicables du fait de leurs conditions d'emploi, telles que les membres de la famille de l'exploitant employés par ce dernier.

Article 2

1. La législation nationale, les conventions collectives ou les sentences arbitrales pourront permettre le paiement partiel du salaire minimum en nature dans les cas où ce mode de paiement est souhaitable ou de pratique courante.

2. Dans les cas où le paiement partiel du salaire minimum en nature est autorisé, des mesures appropriées doivent être prises pour que :

- a) les prestations en nature servent à l'usage personnel du travailleur et de sa famille et soient conformes à leurs intérêts ;
- b) la valeur attribuée à ces prestations soit juste et raisonnable.

Article 3

1. Chaque Membre qui ratifie la présente convention a la liberté de déterminer, sous réserve des conditions prévues aux paragraphes suivants, les méthodes de fixation des salaires minima ainsi que les modalités de leur application.

2. Avant qu'une décision soit prise, il devra être procédé à une consultation préliminaire approfondie des organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressées, s'il en existe, et de toutes autres personnes spécialement qualifiées à cet égard par leur profession ou leurs fonctions, auxquelles l'autorité compétente jugerait utile de s'adresser.

3. Les employeurs et travailleurs intéressés devront participer à l'application des méthodes, ou être consultés, ou avoir le droit d'être entendus, sous la forme et dans la mesure qui pourront être déterminées par la législation nationale, mais dans tous les cas sur la base d'une égalité absolue.

4. Les taux minima de salaires qui auront été fixés seront obligatoires pour les employeurs et travailleurs intéressés ; ils ne pourront être abaissés.

5. L'autorité compétente pourra, là où il est nécessaire, admettre des dérogations individuelles aux taux minima de salaires afin d'éviter la diminution des possibilités d'emploi des travailleurs à capacité physique ou mentale réduite.

Article 4

1. Tout Membre qui ratifie la présente convention doit prendre les dispositions qui s'imposent pour que, d'une part, les employeurs et travailleurs intéressés aient connaissance des taux minima des salaires en vigueur et que, d'autre part, les salaires effectivement payés ne soient pas inférieurs aux taux minima applicables ; ces dispositions doivent comprendre toutes mesures de contrôle, d'inspection et de sanctions nécessaires et les mieux adaptées aux conditions de l'agriculture du pays intéressé.

2. Tout travailleur auquel les taux minima sont applicables et qui a reçu des salaires inférieurs à ces taux doit avoir le droit, par voie judiciaire ou par une autre voie appropriée, de recouvrer le montant de la somme qui lui reste due, dans le délai qui pourra être fixé par la législation nationale.

Article 5

Tout Membre qui ratifie la présente convention doit communiquer chaque année au Bureau international du Travail un exposé général faisant connaître les modalités d'application de ces méthodes, ainsi que leurs résultats. Cet exposé comprendra des indications sommaires sur les occupations et les nombres approximatifs de travailleurs soumis à cette réglementation, les taux de salaires minima fixés et, le cas échéant, les autres mesures les plus importantes relatives aux salaires minima.

Article 6

Les ratifications formelles de la présente convention seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 7

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée par le Directeur général.
2. Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Directeur général.
3. Par la suite, cette convention entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 8

1. Les déclarations qui seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail, conformément au paragraphe 2 de l'article 35 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, devront faire connaître :
 - a) les territoires pour lesquels le Membre intéressé s'engage à ce que les dispositions de la convention soient appliquées sans modification ;
 - b) les territoires pour lesquels il s'engage à ce que les dispositions de la convention soient appliquées avec des modifications, et en quoi consistent lesdites modifications ;
 - c) les territoires auxquels la convention est inapplicable et, dans ces cas, les raisons pour lesquelles elle est inapplicable ;
 - d) les territoires pour lesquels il réserve sa décision en attendant un examen plus approfondi de la situation à l'égard desdits territoires.
2. Les engagements mentionnés aux alinéas a) et b) du premier paragraphe du présent article seront réputés parties intégrantes de la ratification et porteront des effets identiques.

3. Tout Membre pourra renoncer, par une nouvelle déclaration, à tout ou partie des réserves contenues dans sa déclaration antérieure en vertu des alinéas b), c) et d) du premier paragraphe du présent article.

4. Tout Membre pourra, pendant les périodes au cours desquelles la présente convention peut être dénoncée conformément aux dispositions de l'article 10, communiquer au Directeur général une nouvelle déclaration modifiant à tout autre égard les termes de toute déclaration antérieure et faisant connaître la situation dans des territoires déterminés.

Article 9

1. Les déclarations communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail conformément aux paragraphes 4 et 5 de l'article 35 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail doivent indiquer si les dispositions de la convention seront appliquées dans le territoire avec ou sans modifications ; lorsque la déclaration indique que les dispositions de la convention s'appliquent sous réserve de modifications, elle doit spécifier en quoi consistent lesdites modifications.
2. Le Membre ou les Membres ou l'autorité internationale intéressés pourront renoncer entièrement ou partiellement, par

une déclaration ultérieure, au droit d'invoquer une modification indiquée dans une déclaration antérieure.

3. Le Membre ou les Membres ou l'autorité internationale intéressés pourront, pendant les périodes au cours desquelles la convention peut être dénoncée conformément aux dispositions de l'article 10, communiquer au Directeur général une nouvelle déclaration modifiant à tout autre égard les termes d'une déclaration antérieure et faisant connaître la situation en ce qui concerne l'application de cette convention.

Article 10

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour une nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente convention à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

Article 11

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes les ratifications, déclarations et dénonciations qui lui seront communiquées par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification qui lui aura été communiquée, le Directeur général appellera l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle la présente convention entrera en vigueur.

Article 12

Le Directeur général du Bureau international du Travail communiquera au Secrétaire général des Nations Unies aux fins d'enregistrement, conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications, de toutes déclarations et de tous actes de dénonciation qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

Article 13

Chaque fois qu'il le jugera nécessaire, le Conseil d'administration du Bureau international du Travail présentera à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et examinera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de sa révision totale ou partielle.

Article 14

1. Au cas où la Conférence adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente convention, et à moins que la nouvelle convention ne dispose autrement :

- a) la ratification par un Membre de la nouvelle convention portant révision entraînerait de plein droit, nonobstant l'article 10 ci-dessus, dénonciation immédiate de la présente convention, sous réserve que la nouvelle convention portant révision soit entrée en vigueur ;
- b) à partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

2. La présente convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient pas la convention portant révision.

Article 15

Les versions française et anglaise du texte de la présente convention font également foi.

Le texte qui précède est le texte authentique de la convention dûment adoptée par la Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail dans sa trente-quatrième session qui s'est tenue à Genève et qui a été déclarée close le 29 juin 1951.

EN FOI DE QUOI ont apposé leurs signatures, ce deuxième jour d'août 1951.

Le Président de la Conférence,

RAPPARD.

Le Directeur général du Bureau international du Travail,

DAVID A. MORSE.